

Analys och värdering i samhällskunskapsämnet

Projektperiod

Ht 2013 – Vt 2014

Bakgrund

Samhällskunskap har ett dubbelt uppdrag där det både ska bidra till att utveckla elevernas möjligheter att delta i det politiska livet samtidigt som det ska ge eleverna inblick i hur samhällsvetare arbetar och förhåller sig till politiska, ekonomiska och sociala frågor på ett vetenskapligt sätt. I GY11 har det disciplinära arbetssättet kommit att allt mer stå i förgrunden för de mål som eleverna arbetar mot. En aspekt av samhällsvetenskaplig analys är att frågor har en värderande dimension, det vill säga att varje samhällsfrågas lösning vilar på olika värden som kan betonas olika beroende på individers politiska ställningstaganden. För elever är det en utmaning i att se skillnaden mellan en saklig framställan av problemet och en värderande framställan av densamma. Genom projektet hoppas vi kunna belysa några sådana utmaningar och hur samhällskunskapslärare kan möta dem i *klassrummet*.

Syfte

Syftet med studien är att undersöka hur elever analyserar en samhällsfråga och hur de förhåller sig frågans värderande dimension.

Frågeställningar

Vad innebär det att kunna skilja på sakliga och värderande aspekter i en samhällsvetenskaplig analys med hjälp av disciplinära begrepp, och vad fungerar möjliggörande i den samhällsvetenskapliga klassrumspraktiken?

Metod

Vi är i det inledande arbetet med att ta fram en undersökningsdesign och planerar för en förstudie där eleverna kommer att arbeta med en serie påståenden som de kommer att instrueras att analysera genom att hitta sakliga argument för och emot påståendet. Varje påstående påbörjas med kortskrivning individuellt och sedan diskussion i grupp. Den sista frågan kommer att vara knuten till den undervisning de just har och efter kortskrivningen kommer vi att intervjua elever enskilt. Materialet kommer att användas för att kartlägga elevernas erfarenhet och svårigheter i mötet med den samhällsvetenskapliga analysprocessen och relevanta disciplinära begrepp. Resultaten från förstudien kommer att användas för att designa uppgifter, modeller och undervisningssekvenser som preliminärt genomförs under januari och februari 2014. Förstudien syftar också till att definiera lärandeobjekten för studien. Genom att ett flertal lärare deltar i studien med sina elever kan vi möjligen genomföra en kvasi--experimentell studie där vi testar olika undervisningsdesign mot kontrollgrupper. En annan möjlighet är att genomföra forskningslektionerna som en Learning Study där vi dokumenterar, analyserar och reviderar forskningslektioner i en cyklisk process.

Förväntat kunskapsbidrag

Genom studien förväntar vi oss att belysa några utmaningar i samhällskunskapsundervisningen, främst elevens möte med vetenskaplig analys och hur denna relaterar till elevernas egna ställningstaganden.

Vi hoppas att resultaten också ska öka våra möjligheter att förstå vad det innebär för eleverna att göra samhällsvetenskapliga analyser, och att detta ska vara ett viktigt bidrag när man designar uppgifter och undervisning i samhällskunskapsämnet.

Projektdeltagare

Eva Hasselträd, Globala gymnasiet

Charlotte Brimark, Globala gymnasiet
Johan Sandahl, Globala gymnasiet
Patrik Johansson, Globala gymnasiet